

ویتنام؛ ببر کوچک در حال رشد

ترجمه: آزاده موحد

چکیده

ویتنام از همان آغاز یعنی از زمان اتحاد مجدد شمال و جنوب آن تبدیل به یک نقش تعیین کننده و مهم در بازار نساجی جهان شده است. صنایع نساجی و پوشاک نقش مهمی را در رونق یافتن هر کشور ایفا می کنند. صنایع نساجی ویتنام با بیش از ۳۸۰۰ شرکت یک بخش صادرات محور مهم در این کشور محسوب می شود. شرکت های دولتی تنها ۰/۵٪ فعالیت های تجاری ویتنام را تشکیل می دهند و ۷۵٪ این فعالیت ها نیز به شرکت های انحصاری یا سهامی اختصاص دارد. رتبه ی کشور ویتنام در صادرات صنایع نساجی و پوشاک در جهان پنجم است و میزان نیروی کار فعال در این صنعت بیش از ۲ میلیون نفر است که از این میان ۱/۳ میلیون نفر به صورت مستقیم در این صنعت مشغول به کار هستند.

ویناتکس

گروه ملی نساجی و پوشاک ویتنام (VINATEX) یکی از مهم ترین انجمن های نساجی و پوشاک در قاره ی آسیا محسوب می شود و با بیش از ۴۰۰ سازمان از ۶۵ کشور جهان در ارتباط است. ویناتکس در سال ۱۹۹۵ در نتیجه ی اردغام شرکت های نساجی و پوشاک دولتی تشکیل شد. در حال حاضر ۹۵٪ از ۱۲۰ نفر اعضای آن به شرکت های انحصاری یا ابرشرکت ها تبدیل شدند. شرکت های عضو ویناتکس ۹٪ کل صادرات این کشور را تشکیل می دهند.

اقتصاد

تولید ناخالص داخلی ویتنام (GDP) ۵/۲۹٪ در سال ۲۰۱۱ رشد داشته است که نسبت به رشد ۶/۸ درصدی سال ۲۰۱۰ افت پیدا کرده است. با این حال میزان GDP در سال ۲۰۱۱ به نسبت تلاش این کشور برای کنترل تورم بالا بود.

مجموع صادرات نساجی و پوشاک ویتنام در سال ۲۰۱۱، ۱۵/۸ میلیارد دلار آمریکا بود که ۲۴/۴٪ نسبت به سال ۲۰۱۰ بالاتر بود. مهم ترین بازارهای صادراتی این کشور آمریکا، اتحادیه ی اروپا و ژاپن به ترتیب با ارزش ۶/۹ میلیارد دلار، ۲/۵ میلیارد دلار و ۱/۷ میلیارد دلار بودند.

صادرات نخ از مجموع صادرات نساجی و پوشاک ۱/۷۹ میلیارد دلار را به خود اختصاص می داد که نسبت به سال گذشته ۲۷/۸٪ رشد داشت. چین، کره و ترکیه به ترتیب ۳۰/۵٪، ۱۶/۱٪ و ۱۵/۴٪ صادرات نخ را به خود اختصاص می دهند. مجموع صادرات پارچه ی ویتنام در این دوره ۸۳۱/۷ میلیون دلار بود.

رشد صادرات نساجی و پوشاک ویتنام در ۶ ماه اول سال ۲۰۱۲ نیز همچنان ادامه داشت و با ۸/۲٪ رشد نسبت به دوره ی مشابه در سال ۲۰۱۱ به ۷/۷ میلیارد دلار رسید.

میزان خالص واردات نساجی به غیر از ملزومات در

سال ۲۰۱۱، ۹/۳ میلیارد دلار بود که ۲۸/۸٪ نسبت به واردات ۷/۲ میلیارد دلاری در سال ۲۰۱۰ رشد داشت. مجموع واردات پنبه ۳۳۲۶۰۰ تن و ارزش آن ۱/۰۵ میلیارد دلار بود. مجموع واردات سایر الیاف و نخ ها نیز ۶۱۴۱۰۰ تن به ارزش ۱/۵۳ میلیارد دلار بود. مجموع واردات پارچه نیز تقریباً ۶/۷ میلیارد دلار برآورد شد.

ساختار صنایع نساجی و پوشاک

در ویتنام ۷۰ شرکت ریسندگی وجود دارد که ۳۱ شرکت در شمال، ۶ کشور در مناطق مرکزی و ۳۳ کشور در جنوب ویتنام واقع شده اند.

تعداد افراد شاغل در بخش نساجی در پایان سال ۲۰۱۱ حدود ۸۴۰۰۰۰ نفر بود که نسبت به سال ۲۰۱۰، ۱۱/۲٪ بیشتر بود. در این دوره متوسط حقوق کارگران نساجی ۶۰ سنت آمریکا در ساعت بود.

معاملات خرده فروشی مهم

پایه و اساس صنایع نساجی ویتنام معاملات خرده

فروشی آن است. در این کشور ۷۱ فروشگاه بزرگ نساجی و پوشاک وجود دارد که در ۲۵ شهر و استان واقع شده‌اند. طبق برنامه‌ریزی‌های انجام شده قرار است تا سال ۲۰۱۵ تعداد ۲۰۰ فروشگاه بزرگ و مرکز تجاری در سراسر کشور تاسیس شود و کارخانجات تولیدی مواد اولیه ی نساجی و پوشاک و ملزومات آن نیز در مناطق شمالی و جنوبی ویتنام راه‌اندازی گردد. همچنین برنامه‌هایی نیز برای ارتقای برندهای مد و افزایش رقابت‌پذیری و ایجاد یک وبسایت آنلاین مربوط به معاملات نساجی و پوشاک در دست اجراست. مصرف‌کنندگان صنایع نساجی و پوشاک ویتنام برندهای برتر در سرتاسر جهان می‌باشند. از آن جمله می‌توان به برندهای برتر آمریکایی نظیر جی سی پی، نایک، گپ، فیلیپس ون هاوسن، لیز کلابورن، تارگت اند پری الیس؛ برندهای برتر اروپایی مثل مارکز اند اسپنسر، سی اندای، اتو، کمل، پیر کاردین و جاکوبز بریت و برندهای برتر ژاپنی نظیر ایتوچو، نیشو ایوای، ماروبنی، میتسوی، سیکو، میتسوکوشی و کاتاکورا اشاره کرد.

ظرفیت تولید

ویتنام سالانه ۴۰۰۰۰۰ تن پنبه مصرف می‌کند که ۳۵٪ آن از آمریکا، ۳۲٪ از هند و ۱۹٪ از آفریقای جنوبی وارد می‌شود. در سال ۲۰۱۰، ۳۶۵۶۷۵۶ اسپیندل حلقه‌ای و ۱۰۴۳۴۸ روتور در ویتنام نصب شد. مجموع ظرفیت تولید نخ ۵۱۴۰۰۰ تن در سال و در ابتدا برای نخ پنبه‌ای ۱۰۰٪ بود. ۳۴٪ نخ‌های تولید شده در داخل کشور مصرف می‌شد. ظرفیت تولید پارچه‌های تاری پودی در سال ۲۰۱۰، ۶۸۰ میلیون متر مربع بود. ظرفیت تولید و میزان واردات محصولات نساجی در جدول ۲ نشان داده شده است.

فرصت‌های سرمایه‌گذاری

از آن جایی که ویتنام در جستجوی افزایش

رقابت‌پذیری خود در بازارهای جهانی پوشاک است، به نظر می‌رسد هدف از پروژه‌های سرمایه‌گذاری خارجی همراه با مشوق‌های دولتی بهبود صنایع نساجی و پوشاک ویتنام باشد. سایر عوامل تاثیرگذار عبارت است از هزینه‌ی پایین نیروی کار و یک محیط سیاسی آرام. امروزه شرکت‌های پوشاک برش و دوخت بخش عمده‌ی صنایع نساجی ویتنام را تشکیل می‌دهند. برای ایجاد ظرفیت تولید در صنایع بالادستی سرمایه‌گذاری‌هایی در دست انجام است. برنامه‌ریزی‌های سرمایه‌گذاری ویناتکس از سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۴ در تولیدات نساجی بالادستی به صورت زیر است:

- کارخانه‌ی تولید الیاف ویسکوز (فاز ۱): ظرفیت تولید ۳۰۰۰۰ تن در سال؛ استان Quang Ngai

- کارخانه‌ی ریسندگی کامپکت با ۶۰۰۰۰ اسپیندل؛ ظرفیت تولید ۴۵۰۰ تن در سال؛ منطقه‌ی صنعتی Pho Noi B (استان Hung Yen)

- کارخانه‌ی تولید پارچه‌ی خام: ظرفیت تولید ۳۰ میلیون متر در سال؛ منطقه‌ی صنعتی Pho Noi B (استان Hung Yen)

- کارخانه‌ی رنگ‌رزی: ظرفیت تولید ۳۰ میلیون متر در سال؛ منطقه‌ی صنعتی Pho Noi B (استان Hung Yen)

منابع انسانی

ویناتکس توجه ویژه‌ای به مبحث تحقیق و توسعه و آموزش دارد تا بتواند رقابت‌پذیری صنعت نساجی را افزایش دهد. برنامه‌ریزی‌هایی برای توسعه‌ی دراز مدت مدارس و کالج‌های تخصصی برای هر شغل در دست انجام است.

در این رابطه باید به ۲۰۰۰۰ کارگر آموزش داده شود تا بتوانند به سطوح متوسطه، کالج یا سطوح مهارتی بالاتر دست پیدا کنند. از دیگر برنامه‌های ویناتکس پرورش ۶۰۰۰۰ کارگر ماهر و تحصیل کرده در سال برای

صنایع نساجی می‌باشد. در نهایت هدف صنایع نساجی

ویتنام همکاری با شرکای بین‌المللی برای آموزش‌های سطح بالاست.

سایر برنامه‌ها

هدف صنایع نساجی و پوشاک ویتنام دستیابی به سرمایه‌ی تقریبی ۲۵ میلیارد دلاری تا سال ۲۰۲۰ است (به جدول ۳ مراجعه کنید). یک برنامه‌ی درون ساختاری جامع برای مناطق صنعتی ترتیب داده شده است که شامل سیستم‌های ترافیکی، منابع آب و برق و مسایل مربوط به فاضلاب و پساب‌ها می‌شود.

در حال حاضر مناطق صنعتی بخش نساجی و پوشاک به مساحت ۵۱۰ هکتار در دو بخش واقع شده است. شمال ویتنام شامل منطقه‌ی Pho Noi B (۱۲۱ هکتار) و Bao Minh (۱۶۵ هکتار) و جنوب ویتنام منطقه‌ی Binh (۷۶ هکتار) و VINATEX Tan و Tao (۱۴۸ هکتار) می‌باشد. البته برنامه‌هایی نیز برای گسترش بیشتر مناطق صنعتی تولید نساجی و پوشاک وجود دارد. این گسترش‌ها شامل پروژه‌های زیر می‌شود که از زمینی به مساحت ۱۰۸۰ هکتار تشکیل می‌شود.

- شمال

Ha Nam
Nam Dinh
Nghe An

- مرکز

Da Nang
Khanh Hoa
Binh Thuan

- جنوب

Long An
Ben Tre
Tra Vinh

آینده‌ای درخشان

آینده‌ی صنایع نساجی و پوشاک ویتنام به دلیل

جدول ۱. محصولات اصلی تولید شده توسط شرکت‌های عضو ویناتکس

محصول	واحد	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱
نخ	۱۰۰۰ تن	۱۰۹	۱۲۳	۱۲۱	۱۱۶	۱۱۵	۱۱۷	۱۱۲
پارچه	میلیون متر مربع	۱۹۶	۲۲۲	۲۰۳	۲۰۹	۲۲۴	۲۲۲	۲۳۵
پوشاک	میلیون تکه	۱۷۱	۱۸۶	۲۰۵	۲۲۴	۲۲۶	۲۴۵	۲۶۷
مجموع درآمد حاصل	میلیارد دنگ	۱۷۸۱۱	۲۰۰۵۵	۲۲۴۵۵	۲۲۹۶۰	۲۴۲۶۴	۲۹۷۱۹	۳۵۹۱۲

برنامه توسعه صنایع نساجی و پوشاک ویتنام

۲۰۲۰	۲۰۱۵	۲۰۱۰		
۲۵ میلیارد	۱۸ میلیارد	۱۱/۲ میلیارد	دلار آمریکا	صادرات
۱ میلیون تن	۸۸۰۰۰۰ تن	۵۵۰۰۰۰ تن	ریسندگی	ظرفیت تولید / سال
۲۰۰۰ متر مربع	۱۵۰۰ متر مربع	۶۸۰ متر مربع	بافندگی تار پودی	
۴ میلیارد تکه	۲/۸۵ میلیارد تکه	۱/۸ میلیارد تکه	پوشاک	
۳ میلیون	۲/۷۵ میلیون	۲ میلیون	نیروی کار	

جدول ۲. ظرفیت تولید و واردات محصولات نساجی ویتنام

محصول	واحد	ظرفیت تولید	واردات
نخ	۱۰۰۰ تن	۵۱۴	۵۸۲/۲
پارچه‌های تار پودی	میلیون متر مربع	۶۸۰	۲۱۸۰
پارچه‌های گردباف	۱۰۰۰ تن	۵۸	۷۰
پارچه‌های تخت باف	۱۰۰۰ تن	۲۳	۱۰۶/۱
حوله	۱۰۰۰ تن	۳۸	-
نخ تایر	۱۰۰۰ تن	۸	-
بی‌بافت‌ها	میلیون متر مربع	۱۹	-

برنامه تحقیق و توسعه ویناتکس

۲۰۲۰	۲۰۱۵	۲۰۱۰		
-	۵۳۸۵۸ میلیارد	۲۹۷۱۹ میلیارد	دونگ	گردش مالی
۵ میلیارد	۳/۹ میلیارد	۱/۹ میلیارد	دلار آمریکا	صادرات
۳۰۰۰۰۰ تن	۳۳۱۰۰۰ تن	۱۷۲۰۰ تن	ریسندگی	ظرفیت تولید/سال
۶۷۵ میلیون متر مربع	۵۰۶ میلیون متر مربع	۲۲۲ میلیون متر مربع	بافندگی تار پودی	
۷۰۶ میلیون تکه	۵۰۳ میلیون تکه	۲۴۵ میلیون تکه	پوشاک	
۲۹۰۰۰۰	۲۱۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰	نیروی کار	

هند و اندونزی

مزایای رقابتی

ویناتکس در کنار تمام مباحث فوق چند مزیت رقابتی مهم را برای ویتنام نسبت به کشورهای همسایه ی آن بر شمرده است از جمله:

- منابع کافی از نیروی انسانی ماهر با قدرت یادگیری سریع و دستمزدهای رقابتی
- تجهیزات مدرن دارای سیستم های با کیفیت دفع فاضلاب

- روابط خوب با خریداران و واردکنندگان بین المللی
- به رسمیت شناخته شدن اعتبار محصولات با کیفیت بالا
- حمایت از روابط تجاری آزاد با بازارهای صادراتی مهم

مرجع:

“Vietnam: A Small Tiger is Growing Up”, Textile World Asia, July/August/September 2012

• سیاست های تشویقی

نقاط ضعف

- کوچک و متوسط بودن بیشتر شرکت ها
- وارد کردن ۵۰٪ مواد اولیه ی خام
- ضعف و ناکارآمدی مدیریت تولید
- عدم توجه کافی به استراتژی بازاریابی

فرصت ها

- تغییر تمایلات از چین به کشورهای آسه آن از جمله ویتنام
- جذب سرمایه گذاران از بازارهای با پتانسیل بالا نظیر روسیه و کره
- گسترش سهم بازار در ایالات متحده ی آمریکا، اتحادیه ی اروپا و ژاپن
- جمعیت زیاد: ۸۶ میلیون نفر

تهدیدها

- رقابت جدی از سوی کشورهای رقیب نظیر چین،

تلاش های مداوم شرکت های نساجی برای افزایش رقابت پذیری بسیار درخشان به نظر می رسد. طی سه سال گذشته تغییرات اساسی در ساختار صنعت کشور و به ویژه زیرمجموعه ی ریسندگی پیدا شده است.

ارزیابی ویتنام از صنایع نساجی داخلی

صنایع نساجی ویتنام با همکاری ویناتکس یک ارزیابی کلی از نقاط قوت و ضعف خود در قالب تحلیل SWOT انجام داده است. این روش یک روش استراتژیک برای بررسی نقاط قوت، ضعف/محدودیت ها، فرصت ها و تهدیدهای موجود در یک تجارت یا پروژه ی خاص می باشد. در زیر نتیجه ی این ارزیابی آورده شده است.

نقاط قوت

- توانایی چشمگیر در صادرات و پتانسیل بالای بازار داخلی
- تجهیزات مدرنیزه و بازسازی شده
- محیط سیاسی آرام

